

streges — af en saadan Beskaffenhed, at hverken Statsbanerne eller nogen anden dansk Autoritet kan have nogen Skyld deri, men en Del af dem var af en saadan Beskaffenhed, at vi maa tillægge os selv Skylden og erkende, at denne Svigten skyldtes manglende Fremsyn og Omtanke. Jeg skal nævne noget saadant som den i en Aarrække fortsatte stærke Kniben paa Udgifterne til det rullende Materiel. Det saa saa overordentlig sparsommeligt ud, at man kunde spare disse kostbare Anskaffelser og kunde hjælpe sig forholdsvis billigt igennem, mente man, ved at leje Materiel fra fremmede Stater. Det kunde gaa en Tid, men da pludselig dette udenlandske Materiel blev kaldt hjem, og man stod uden det, stod man overfor en Kalamitet, som vi alle har faaet at føle. Landbruget kom i større og større Forlegenhed for Jernbanevogne til at hidføre dets Fornødenheder og bortføre dets Produkter; i Byerne voksede Brændselsnøden langt ud over, hvad den ellers vilde have gjort, paa Grund af, at Statsbanerne ikke kunde befordre det Brændsel, som laa oplagret forskellige Steder, ind til Byerne, ganske særlig her til København. Flere store Byggeforetagender forsinkedes eller gik i Staa, ikke af Mangel paa Materialier, men blot fordi de Materialier, som laa paa Produktionsstederne, ikke kunde beføres herind paa Grund af Statsbanernes Mangel paa rullende Materiel. Alt sammen var det Følger af en Sparen i Utide og paa urette Sted, og Standsningen af Byggevirksomhederne virkede igen til at skabe en større Arbejdsløshed, end der ellers vilde være opstaaet, saa Ulykken derved gjorde sig gældende i videste Udstrækning. Noget lignende gælder Spørgsmaalet om Spor-systemet. Jeg har allerede antydnet, at man paa visse Steder allerede har Erfaringer for, at man har Trang til Dobbeltspor. Her er nu ikke Stedet til, og det vilde vel ogsaa være ørkesløst, at fordybe sig i, hvem der har Skylden for dette noget urigtige Princip. Det gaar vel her, som det hedder i den berømte Vis: „Mange om Skylden og flere om Skaden“, men hvad der derimod er paa sin Plads her, er, at vi nu søger at lære af de tidligere Fejl og vedgaar den Lære: at vi gør os klart, hvad vi skal undgaa for ikke at fortsætte med den, og da navnlig, at vi søger at vinde det Fremsyn, der skal til, naar man ikke vil begaa de samme Fejl atter og atter. En Forsømmelse af dette er saa meget mere skæbnsvanger, som det fra alle kyndige Sider atter og atter betones, at

Erhvervslivet vil blive stillet overmaade vanskeligt, naar Krigen en Gang er forbi. Erhvervslivet og Statsbanerne som Erhvervslivets Tjener og et Led deri vil komme til at staa overfor en fremmed Konkurrence, overfor Vanskeligheder og Krav, som vi ikke kan overse nu, men at de vil blive store, er der ingen Tvivl om.

Hvorledes skal da Statsbanerne forberede sig paa at møde disse Vanskeligheder? Ja, det maa netop være ved at sørge for til den Tid, inden vi overfløjes af Begivenhedernes Krav, at være forsynet med det fornødne rullende Materiel og de fornødne udvidede Sporanlæg til at udnytte dette tilstrækkeligt. Hvis vi forsømmer det, hvis vi venter med dette og udelukkende har Opmærksomheden henvendt paa at spare i Øjeblikket uden at se tilstrækkeligt frem i Fremtiden, og hvis Forholdene udvikler sig med Krav til Statsbanerne ganske normalt og blot i samme Tempo som før Krigen, saa vil Kravene meget hurtigt blive saa store, at de ikke kan opfyldes. Og kommer dertil en yderligere Udvikling dels gennem den store Tilførsel, som de norske Planer vil fremkalde, deres forøgede Krav paa den gennemgaaende Godstrafik, dels ved Tilknytning af nye lokale Baner, saa vil Forholdene i den Grad vokse Statsbanerne over Hovedet, at de vil komme til at svigte meget værre end nu under Krigen. Naar man saa ikke har Krigsforholdene til Undskyldning, vil der blive raabt op om, at Forholdene nærmest er skandaløse og i alle Tilfælde umulige uden vidtløftige og kostbare Udvidelser paa de store Rebroussementstationer ved Aarhus og Randers, thi det vil være de Steder, hvor Tampen især kommer til at brænde. Hvad der vil blive det allerværste, er, at Forbindelsen Aarhus—Randers med den baade lange, upraktiske og kostbare Forbindelse med to Rebroussementer vil lægge afgørende Hindringer i Vejen for en god og vel forberedt Modtagelse af en stærkt forøget Trafik. Der er jo Tale om, at dette Baneprojekt, som jeg gør mig til Talsmand for, ikke er tilstrækkeligt opklaret. Det forekommer nu Mindretallet, at de foreliggende Oplysninger opklarer alle de Spørgsmaal, som det er nødvendigt at faa opklaret, for Rigsdagen, for at den kan tage sin Stilling. Det er jo sandt nok, at der er Enkeltheder, som ikke er udgranskede og ikke foreligger for os, men det er alt sammen saadanne Enkeltheder vedrørende tekniske Ting, som, selv om de løses lidt forskelligt paa den ene eller anden Maade, dog ikke vil kunne spille nogen Rolle med Hensyn til